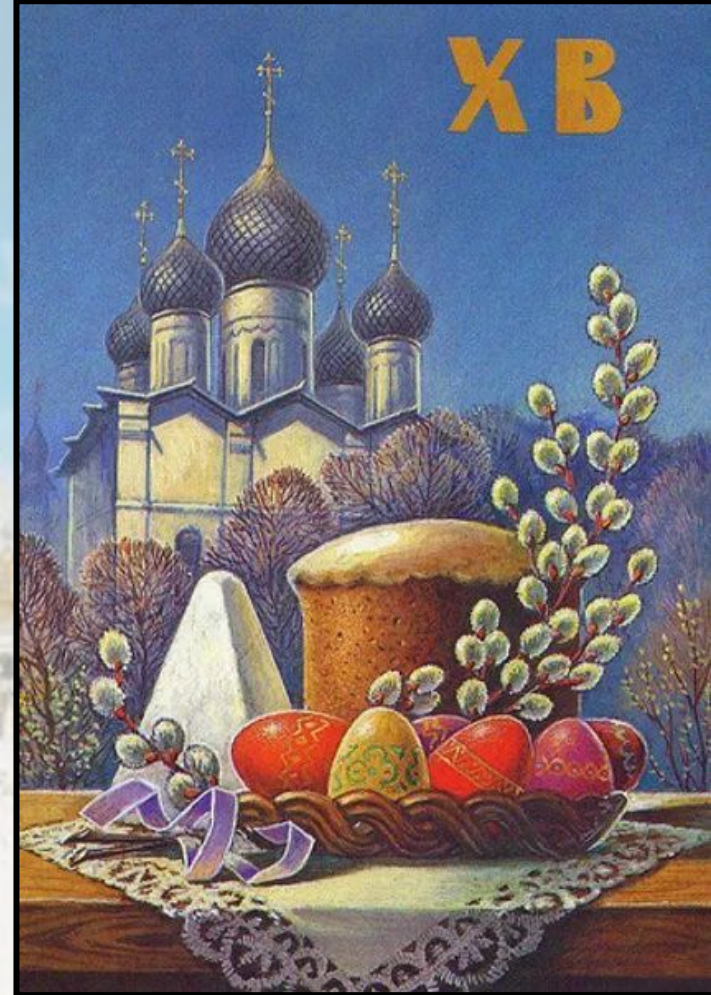

Дзяржаўная ўстанова культуры
«Цэнтралізаваная сетка Асіповіцкага раёна»
Гарадская бібліятэка № 1

Традыцыі, якія нас
яднаюць.
ПАСХА.

Вялікдзень - гэта светлае свята ўваскрэсення Хрыста. Свята прыйшло на Русь з Візантыі разам з хрышчэннем у канцы X стагоддзя. З тых часоў па сённяшні дзень шырока, прыгожа і ўрачыста адзначаюць гэтае хрысціянскае свята.

Пасля службы мы кажам адзін аднаму «Хрыстос уваскрос!», дорым велікодныя яйкі і кулічы, сімвалізуючыя ўваскрашэнне Госпада. Гэты звычай ўвасабляе тую даніну, якую ўсе вернікі аддаюць Усявышняму за ўсё, што ён зрабіў для людзей і за тых ахвяры, якія перанес дзеля нас.

С тых самых часоў на свята пчэцца пасха, як сімвал хлеба, які еў Ісус са сваімі вучнямі. І па сённяшні дзень гэта радасная падзея святкуецца, і яе звычаі і традыцыі перадаюцца з пакалення ў пакаленне. Гісторыя гэтага светлага свята захоўваецца стагоддзямі, яе трэба памятаць і шанаваць.

Чаму мы фарбуем яйкі на Пасху?

Згодна паданню менавіта Марыя Магдалена пасля ўваскрашэння Ісуса адправілася у Рым і паднесла імператару Тыберыю простае яйка. Выбрала яна яйка з сэнсам. Яйка заўсёды было сімвалам жыцця. Магдалена сказала пры гэтым "Хрыстос уваскрос!".

НЕ ПАВЕРЫЎ ІМПЕРАТАР І ЗАЯВІЎ, ШТО Ё ГЭТА ТАК ЖА ЦЯЖКА ПАВЕРЫЦЬ, ЯК І Ё ТОЕ, ШТО ГЭТА БЕЛАЕ ЯЙКА МОЖА СТАЦЬ ЧЫРВОНЫМ. ПАКУЛЬ ЁН ГЭТА КАЗАЎ, НА ВАЧАХ У ЗДЗІЎЛЕННЫХ ЛЮДЗЕЙ БЕЛАЕ ЯЙКА ЗМЯНІЛА КОЛЕР НА ЯРКА-ЧЫРВОНЫ. З ТЫХ ЧАСОЎ У ПАМЯЦЬ АБ ГЭТАЙ ПАДЗЕІ, МЫ І ФАРБАВАЛІ ЯЙКІ.

Нароўні з натуральнымі (курынымі, лебядзінымі, гусінымі, галубінымі) фарбаванымі яйкамі былі драўляныя і касцяныя, разныя і размаляваныя. Своеасаблівым эталонам для памеру яек з дрэва, косці, фарфору, шкла, каменя быў памер яек натуральных.

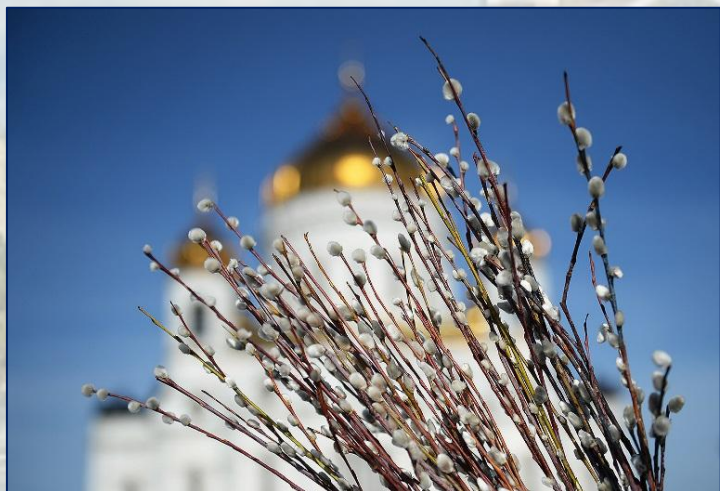

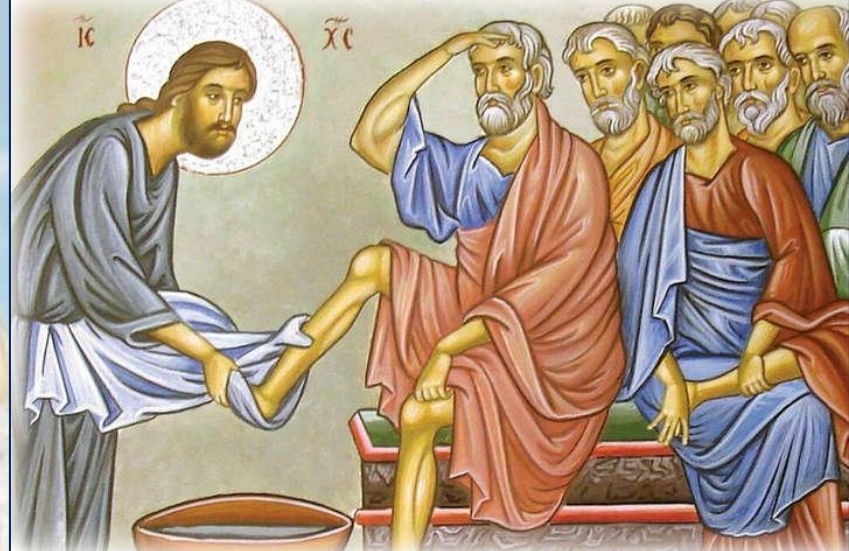

Куліч займае важнае месца ў велікодным рытуале. Ён сімвалізуе памяць пра тое, што Ісус Хрыстос пасля Уваскрэсення смакаваў ежу разам з апосталамі. Сёння практычна кожная сям'я пячэ або купляе гатовыя кулічы

Да Вялікадня рыхтуюцца загадзя. Тыдзень да свята называюць **Вербным**. Нядзеля - Вербнай - гэта дзень урачыстага ўезду Ісуса ў Ерусалім, калі людзі высцілалі дарогу зялёнымі галінамі. *Галінкі вербы - гэта знак перамогі жыцця над смерцю.*

У праваслаўных славян існавала мноства звычайў, рытуалаў, прымеркаваных да дзён Вялікага тыдня. Так, Вялікі чацвер традыцыйна называюць «чыстым». З даўніх часоў праваслаўныя лічылі сваім абавязкам ў Чысты чацвер навесці парадак не толькі ў душы, але і ў доме, каб адсвяткаваць Светлае Уваскрэсенне пры поўным парадзе, у чысціні і прыгажосці, добрым настроі і з бадзёрасцю духу.

Святкаваанне Пасхі пачынаецца з удзелу ў велікодным багаслужэнні. Яно цалкам асаблівае і адрозніваецца ад звычайных царкоўных службаў, вельмі «лёгкае» і радаснае. У храмах велікодная служба пачынаецца роўна ў поўнач, але лепш прыйсці ў храм загодзя, каб не апынуцца за яго парогам - большасць цэркваў у пасхальную ноч перапоўненыя.

Пасхальныя звычаі.

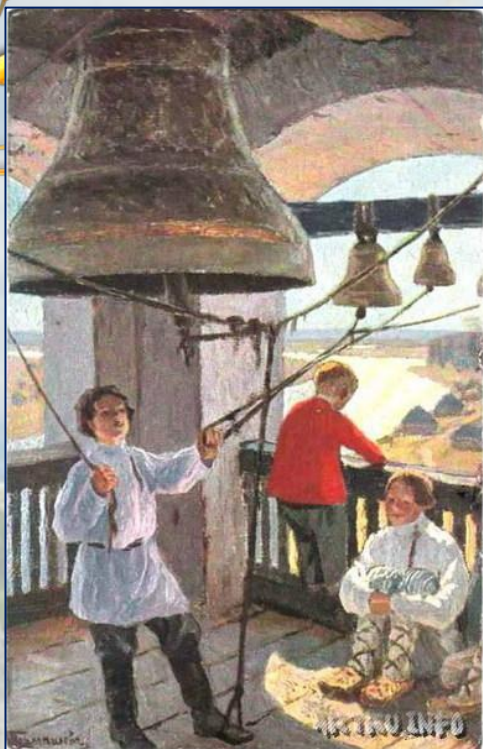
На працягу сарака дзён Вялікадня, а асабліва на першым тыдні - самай урачыстай - ходзяць адзін да аднаго ў госці, дораць фарбаваныя яйкі і кулічы, гуляюць у велікодныя гульні. Асаблівай папулярнасцю ў дзяцей карысталася гульня «Катанне яек».

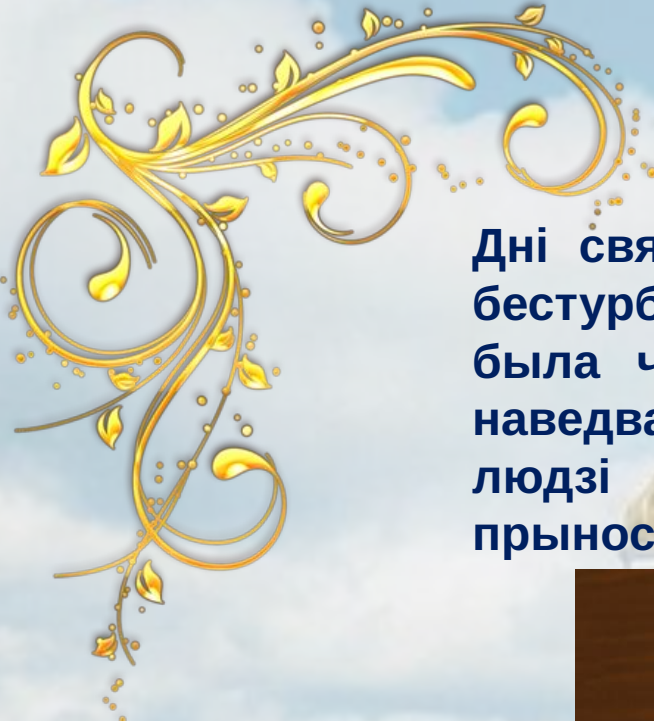

Даўней немагчыма было ўявіць святкаванне Вялікадня без арэляў. Ва ўсіх дварах загадзя ўсталёўваліся слупы, навешваліся вяроўкі, мацаваліся дошкі - ўзводзіліся грамадскія арэлі.

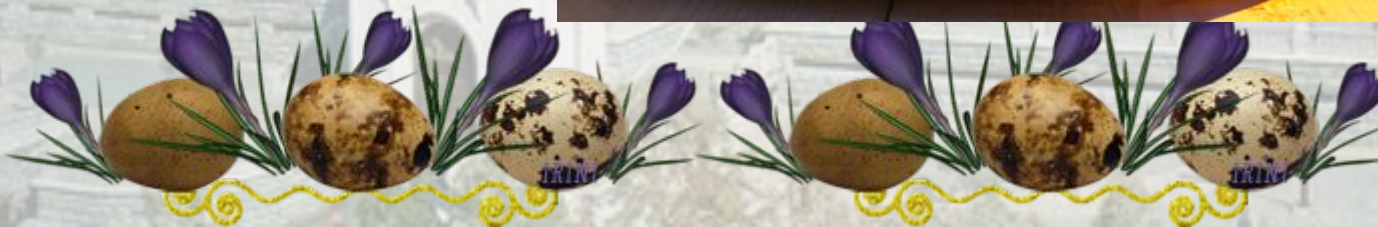

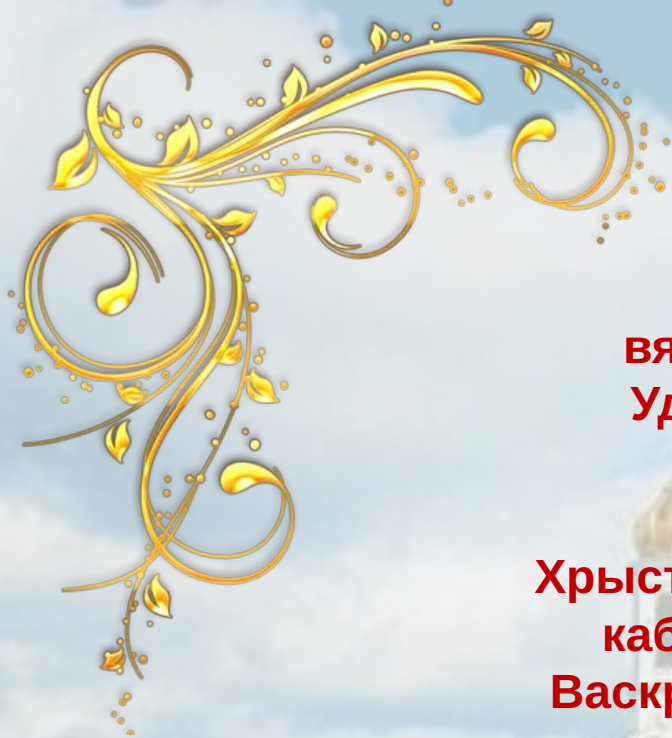
На працягу велікоднага тыдня ва ўсіх храмах дазваляецца любому жадаючаму званіць, таму адусюль гучыць бесперапынны радасны перазвон, падтрымліваючы святочны настрой.

Дні святкування не повинні проходити тільки у бестурботній веселості. Раней для християн Пасха була часом особливого подвигу добрачинності, наведення багатозем'я, бальніц і турмаї, куды людзі з привітанням «Христос уваскрос!» приносили ахвяраванні.

**Хрыстос уваскрос!
і свет прагнуўся
вясной на голлечку бяроз.
Ударыў зvon на Беларусі:
Хрыстос уваскрос!
Хрыстос уваскрос!
Хрыстос уваскрос з крыві і болю,
каб светач праўды не пагас.
Васкрос Ён для крывіцкіх сёлаў,
васкрос Ён, брацці, і для нас.
Так будзем помніць мы ў кайданах,
падняўшы сэрцы ўгару,
што так, як Бог ускрыжаваны,
уваскрэсне наша Беларусь!**

Ларыса Геніюш.

